

Kúria

ítélet

Az ügy száma: Bhar.II.200/2018/8.
A határozat szintje: harmadfok
A tanács tagjai: Dr. Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke,
Dr. Feleky István előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: nyilvános ülés
Az ülés napja: 2018. április 12.
Az ügy tárgya: rablás büntette és más
bűncselekmények
Vádlott(ak): ...
Első fok: Fővárosi Törvényszék 24.B.1009/2016/36. ítélet,
2017. április 13. tárgyalás
Másodfok: Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.188/2017/13. ítélet,
2017. november 3. nyilvános ülés
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: vádlott
Az indítvány iránya: vádlott javára

Rendelkező rész

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt ... ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.188/2017/13. számú ítéletét megváltoztatja:

- a közokirat-hamisítás büntettét [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] társtettesként elkövetettnek minősíti,
- a vádlott bűnös további 2 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] és 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat],
- a 4 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntettét [Btk. 365. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat, (3) bekezdés c) és d) pont] 3 rendbelinek minősíti,
- a 6 rendbeli társtettesként elkövetett zsarolás büntettét [Btk. 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont 2. fordulat] 5 rendbelinek minősíti,
- a 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntettét [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés h) pont] társtettesként elkövetettnek minősíti,
- mellőzi a szabadságvesztés tartamába a Fővárosi Törvényszék 15.B.1210/2011/173. számú ítéletével és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.64/2014/87. számú ítéletével kiszabott 6 (hat) év szabadságvesztésből letöltött idő beszámítását mellőző rendelkezést.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a ... vádlott által 2017.

november 4. és 2018. április 12. napjai között előzetes letartóztatásban töltött időt.

A harmadfokú eljárásban felmerült 16.320 (tizenhatezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I.

1.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2013. október 14. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 15.B.1210/2011/173. számú ítéletével ... XV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 7 rendbeli zsarolás büntettségében [2012. évi C. törvény (Btk.) 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont], csalás büntettségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (3) bekezdés b) pont], 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntettségében [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés h) pont], közokirat-hamisítás büntettségében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont] és kábítószerrel visszaélés vétségében [Btk. 178. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont]. Ezért őt - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónap börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [2] A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2015. február 13. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 6.Bf.64/2014/87. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a XV. rendű vádlott tekintetében megváltoztatta: a 7 rendbeli magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] miatt indult eljárást megszüntette. A tényállás 10., 19. és 23. pontjaiban írt cselekményeket 4 rendbeli rablás büntettségének [Btk. 365. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés c) és d) pont], a tényállás 12. pontjában írt cselekményeket 2 rendbeli zsarolás büntettségének [Btk. 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont] minősítette. A büntetést 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra súlyosította. Egyebekben a XV. rendű vádlott tekintetében helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

2.

- [3] Az I.1. pontbeli jogerős ítélet ellen a XV. rendű vádlott felülvizsgálati indítványt nyújtott be.
- [4] A Kúria a 2016. május 24. napján tartott tanácsülésen meghozott Bfv.I.201/2016/10. számú végzésével a jogerős elsőfokú és másodfokú ítéletet a XV. rendű vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.
- [5] A Kúria döntésének lényege szerint az elsőfokú bíróság az ismeretlen helyre távozott XV. rendű vádlott távollétében úgy járt el, hogy őt az utolsó tárgyalási napra hirdetményi úton nem idézte

meg, és ezáltal a Be. 373. § (1) bekezdés II.d) pontjában foglalt, feltétlenül az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező (ún. abszolút) eljárási szabálysértés valósult meg, mert a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele azon a törvény értelmében kötelező.

3.

- [6] A Fővárosi Törvényszék - a hatályon kívül helyezést követően immár a XV. rendű vádlott jelenlétében folytatott megismételt eljárásban - a 2017. április 13. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett ítéletével ... XV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rendbeli társtetteként, csoportosan és bűnszövetségben elkövetett rablás büntettségében [2012. évi C. törvény (Btk.) 365. § (1) bekezdés b) pont, (3) bekezdés c) és d) pont - tényállás 1., 5. és 7. pont], 6 rendbeli társtettesként, bűnszövetségben és hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével elkövetett zsarolás büntettségében [Btk. 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont - tényállás 2., 3., 4. és 6. pont], közokirat-hamisítás büntettségében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont - tényállás 3. pont] és kábítószerrel visszaélés vétségében [Btk. 178. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont - tényállás 8. pont].
- [7] Ezért őt - halmazati büntetésül - 5 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható. A szabadságvesztés tartamába beszámította az „előzetes fogvatartásban” - azaz, de ekként meg nem jelölve: a 2009. szeptember 15. és 2009. szeptember 16. napjai között őrizetben, 2009. szeptember 17. és 2009. december 6. napjai, valamint a 2016. december 4. és 2017. április 13. napjai között előzetes letartóztatásban - és a „házi őrizetben” - azaz, de ekként meg nem jelölve: a 2009. december 7. és 2010. március 3. napjai között - töltött időt, valamint az I.1. pontbeli jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztésben 2015. február 14. és 2016. május 26. napjai között töltött időt.
- [8] Rendelkezett továbbá a 7 rendbeli magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] miatt indult büntetőeljárás megszüntetéséről, 130.000 forint vagyonekbezásról, **magánfél 1** és **magánfél 2** magánfelek polgári jogi igényének egyéb törvényes útra utasításáról. A bűnügyi költségről úgy rendelkezett, hogy abból a XV. rendű vádlottat 216.556 forint megfizetésére kötelezte, s a fennmaradó 113.200 forintot az állam viseli.
- [9] A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2017. november 3. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 5.Bf.188/2017/13. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a XV. rendű vádlott tekintetében megváltoztatta:
- Bűnösségét 4 rendbeli személyi szabadság megsértése büntettségében [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés h) pont - tényállás 1., 5. és 7. pont] is megállapította.
- Az egészséget sértő bűncselekményét kábítószer birtoklása büntettségének

[Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulat - tényállás 8. pont] minősítette. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Mellőzte az I.1. pontbeli jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztésben töltött idő beszámítását. A vagyonekbeosztást 730.000 forint összegre rendelte el. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A szabadságvesztés tartamába beszámította az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú bíróság határozatának kihirdetéséig - azaz, de ekként meg nem jelölve: a 2017. április 14. és 2017. november 3. napjai között - előzetes letartóztatásban töltött időt. A másodfokú eljárásban felmerült 13.580 forint bűnügyi költségről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

- [10] A másodfokú felülbírálat nem érintette a 7 rendbeli magánlaksértés büntette miatt indult eljárást megszüntető rendelkezést, mert azt támadó fellebbezés bejelentésére nem került sor [Be. 348. § (2) bekezdés 2. fordulat, másodfokú ítélet 4. oldal 6. bekezdés].

4.

- [11] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a másodfokú bíróság által részben kiegészített tényállás lényege.

- [12] A II. rendű és III. rendű vádlott megállapodott abban, hogy az általuk beszervezett VIII. rendű, XV. rendű, XVI. rendű és XXI. rendű vádlottak magukat rendőrnek kiadva bejutnak a tippadók által jómódúnak megjelölt sértettek lakásába. Ott házkutatást és lefoglalást színlelve magukhoz veszik majd elviszik a sértettek értékeit. Az elkövetéseket az I. rendű vádlott a rendőrségi rádióforgalmazást figyelve, a II. rendű és III. rendű vádlott a közelben várakozva biztosítja, és az elkövetésben résztvevők a szerzett zsákmányt (vagyonit) egymás között megosztják.

- [13] Az elkövetésekre 2009. február 2. és 2009. április 9. napjai között ily módon került sor. Az elkövetések során a XV. rendű vádlott - és a VIII. rendű vádlott - a II. rendű vádlott által készítettett hamis rendőrigazolványt használt (mutatott fel), (elsőfokú ítélet 5-8. oldal.).

- [14] Tényállás 1. pont (elsőfokú ítélet 8-9. oldal)

A VIII. rendű, XV. rendű és XXI. rendű vádlottak - a XXVI. rendű vádlott tippadása alapján - 2009. február 2-án **sértett 1** lakásában tartottak színlelt házkutatást és lefoglalást. A vádlottak azzal fenyegették a sértettet, hogy ha akadályozza az eljárást, erősítést kérnek. A XV. rendű vádlott közölte a sértettel, hogy előző napon drogdílereket fogtak el, és hárman név szerint rá vallottak. Közben egy állítólagos kapitánnyal színlelt telefonbeszélgetést folytatott, majd a sértett bal kezét az asztalhoz bilincselte. Ezt követően a vádlottak a megtalált kb. 5.000.000 forint értékű ingóságokkal eltávoztak. A megszerzett értékekből a XV. rendű vádlott 70.000 forintot kapott. A sértett még aznap feljelentést tett.

A sértettet az asztalhoz bilincselve a lakásban hagyták, aki 45 perc elteltével szomszédjaitól kért segítséget, majd őt az értesítésre kiérkező rendőrök szabadították ki (másodfokú ítélet 6. oldal 2. bekezdés).

[15] Tényállás 2. pont (elsőfokú ítélet 9-10. oldal)

A VIII. rendű, XV. rendű, XVI. rendű és XXI. rendű vádlottak - a XVII. rendű vádlott tippadása alapján - 2009. február 18-án **sértett 2** és **sértett 3** lakásában tartottak színlelt házkutatást és lefoglalást. A vádlottak **sértett 2** megtalált 500.000 forintot meghaladó, de 5.000.000 forintot el nem érő értékű ingóságaival és **sértett 3** 50.000 forintot meghaladó, de 500.000 forintot el nem érő értékű ingóságaival eltávoztak. **sértett 2** még aznap feljelentést tett. A megszerzett értékekből a XV. rendű vádlott 25.000 forintot kapott (másodfokú ítélet 6. oldal 3. bekezdés).

[16] Tényállás 3. pont (elsőfokú ítélet 10. oldal)

A VIII. rendű, XV. rendű és XXI. rendű vádlottak - míg a XVI. rendű vádlott a biztonsági őrt szóval tartotta - 2009. február 20-án **sértett 3** lakásában tartottak színlelt házkutatást és lefoglalást. A XV. rendű vádlott felmutatott egy hamis házkutatási határozatot. A vádlottak azzal fenyegették a sértettet, hogy ha nem működik együtt, beviszik a rendőrségre. A vádlottak a sértett megtalált 500.000 forintot meghaladó, de 5.000.000 forintot el nem érő értékű ingóságaival eltávoztak. A sértett még aznap feljelentést tett.

[17] Tényállás 4. pont (elsőfokú ítélet 10-11. oldal)

A VIII. rendű, XV. rendű és XXI. rendű vádlottak - a XXIV. rendű és XVII. rendű vádlott tippadása alapján - 2009. február 28-án **magánfél 1** és **magánfél 2** sértettek lakásában tartottak színlelt házkutatást és lefoglalást. A vádlottak valamelyike egy hamis házkutatási határozatot mutatott fel. A vádlottak azzal fenyegették a sértetteket, hogy ha nem működnek közre, erősítést kérnek. A vádlottak a sértettek megtalált közös tulajdonát képező (elsőfokú ítélet 36. oldal 4. bekezdés) hozzávetőlegesen 20.000.000 forint értékű ingóságaival eltávoztak. Az elkövetés biztosításában a közelben tartózkodásával is részt vett a XVII. rendű vádlott. **magánfél 1** jogi képviselője útján még aznap feljelentést tett. A megszerzett értékekből a XV. rendű vádlott 600.000 forintot kapott (másodfokú ítélet 6. oldal 3. bekezdés).

[18] Tényállás 5. pont (elsőfokú ítélet 11-12. oldal)

A XV. rendű, XVI. rendű és XXI. rendű vádlottak 2009. március 25-én **sértett 4** lakásában tartottak színlelt házkutatást és lefoglalást. A XV. rendű vádlott színlelt telefonbeszélgetést folytatott egy állítólagos ügyeletessel, és a sértettet megbilincselte. Ezt követően a vádlottak a sértett megtalált 5.000.000 forintot meg nem haladó, közelebről meg nem állapítható értékű ingóságaival eltávoztak. A sértett az elkövetés után feljelentést tett.

A sértettet a gázkonvektor csövéhez bilincselve a lakásban hagyták, a sértettnek idővel sikerült a kezét a bilincsből kihúznia és magát kiszabadítania (másodfokú ítélet 6. oldal 4. bekezdés).

[19] Tényállás 6. pont (elsőfokú ítélet 12. oldal)

A VIII. rendű, XV. rendű és XXI. rendű vádlottak - a XXI. rendű vádlott tippadása alapján - 2009. március 25-én **sértett 5** lakásában tartottak színlelt házkutatást és lefoglalást. A XV. rendű vádlott felmutatott egy hamis házkutatási parancsot. A vádlottak azzal

fenyegették a sértettet, hogy ha nem működik közre, erősítést kérnek. Ezt követően a vádlottak a sértett megtalált kb. 100.000 forint értékű (elsőfokú ítélet 39. oldal 8. bekezdés) ingóságaival (készpénz, mobiltelefon) eltávoztak. A sértett még aznap feljelentést tett.

[20] Tényállás 7. pont (elsőfokú ítélet 12-13. oldal)

A XV. rendű, XVI. rendű és XXI. rendű vádlottak 2009. április 9-én **sértett 6** és **sértett 7** lakásában tartottak színlelt házkutatást és lefoglalást. A XV. rendű vádlott egy állítólagos előjárójával színlelt telefonbeszélgetést folytatott. A vádlottak azzal fenyegették a sértetteket, hogy ha nem működnek közre, előállítják őket. **sértett 7** kezeit a XV. rendű vádlott egyik társa hátra bilincselte, míg **sértett 6** kezeit előre (elsőfokú ítélet 40. oldal 6. bekezdés) bilincselte. Ezt követően a vádlottak a sértettek megtalált 500.000 forintot meghaladó, de 5.000.000 forintot el nem érő értékű ingóságaival eltávoztak. A megszerzett értékekből a XV. rendű vádlott 35.000 forintot kapott. **sértett 6** másnap feljelentést tett.

sértett 6-ot és **sértett 7**-et megbilincselve a lakásban hagyták. **sértett 6**-nak idővel sikerült a kezét a bilincsből kihúznia, míg **sértett 7**-et a kiérkező rendőrök szabadították ki (másodfokú ítélet 6. oldal 5. bekezdés).

[21] Tényállás 8. pont (az elsőfokú ítélet 13. oldal 6-7. bekezdése helyett másodfokú ítélet 6. oldal 7. bekezdés)

A XV. rendű vádlott 2009. szeptember 15. napján a lakásában a csekély mennyiség felső határát a totál-THC tartalom alapján meghaladó, de a jelentős mennyiséget el nem érő kábítószer (marihuánát) tartott.

[22] A tényállás 2., 3., 4. és 6. pontjait érintően.

Az elsőfokú bíróság a megbilincselés nélküli cselekményeket 6 rendbeli bünszövetségben és hivatalos megbízás, illetve minőség színlelésével elkövetett zsarolás bűntettének minősítette [Btk. 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont]. Az elsőfokú ítélet 42-43. oldalain megfogalmazott indokolás szerint a színlelt rendőrségi házkutatással szemben a sértetteknek nem volt más választásuk, mint az alávetés, hiszen azt a hatóság kényszerrel is végrehajthatja [Be. 158. § (3) bekezdés]. Ezzel az elkövetők hivatalos minőségét kétségbe nem vonó és ellent nem álló sértettek „külön szóbeli kijelentések, verbális megnyilvánulások nélkül is” tisztában voltak. Ekként a színlelt házkutatás olyan súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen [Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pont].

[23] A másodfokú bíróság mindezzel teljes mértékben egyetértett (másodfokú ítélet 10. oldal 2. bekezdés) azzal, hogy a vagyoni javak megszerzését célzó, színlelt rendőri intézkedéseket elkövetők cselekménye: zsarolás (BH 2009.344., BH 2004.224.). A másodfokú bíróság a minősítést az indokolásában annyiban pontosította csupán, hogy a Btk. 367. § (1) bekezdésén és a (2) bekezdés a) pontján túl a d) pont 2. fordulatát (hivatalos minőség színlelése) jelölte meg.

[24] A tényállás 1., 5. és 7. pontjait érintően

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint „a sértettek megbilincselése minden esetben, ahol arra sor került, a bűncselekmény esetleges későbbi felismerését követő ellenállás megakadályozásának, illetve a sértettektől jogellenesen elvett ingóságok elvitelének, megtartásának megkönnyebbítését szolgáló eszközcselekménye volt” (elsőfokú ítélet 44. oldal 3. bekezdés). Ugyanezt megismételte azzal, hogy „ahol ténylegesen bilincselésre került sor, tehát a sértetteket a személyi szabadságukban fizikailag korlátozták” (elsőfokú ítélet 43. oldal utolsó bekezdés) és „ez a helyzet személyi szabadságot korlátozó jogszerűtlen magatartás” (elsőfokú ítélet 44. oldal 4. bekezdés).

[25] Az elsőfokú bíróság tehát kizárólag a rablások eszközcselekményének értékelte a sértettek megbilincselését. Eltérően attól, hogy az ügyész a vádiratában 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntette [1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pont] miatt is vádat emelt (elsőfokú ítélet 3. oldal 1. bekezdés), valamint attól is, hogy a Kúria I.2. pontbeli végzésével hatályon kívül helyezett korábbi jogerős ítélet megállapította a XV. rendű vádlott bűnösségét 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés h) pont] is.

[26] A másodfokú bíróság részletes és differenciált jogi érvelése szerint egyrészt: a sértettek megbilincselése révén valósult meg a 4 rendbeli rablás büntette.

[27] A másodfokú bíróság megállapította (ítélete 9. oldalán az 5. bekezdésben), hogy „a bilincselés azért történt, hogy lehetetlenné tegye a sértettek ellenállását az elvétellel szemben [...]. Ekkorra az elvenni kívánt ingóságokat az elkövetők az eljárás színlelésével felkutatták, az elvitelhez összekészítették. Az elvétel az elkövetés helyéül szolgáló lakások elhagyásával történt meg, ekkor szüntették meg ugyanis az elkövetők a sértettek birtokát és helyezkedtek egyidejűleg saját maguk birtokosi pozícióba.” Márpedig rablás - nem pedig csalás vagy zsarolás - valósul meg, ha a vádlottak rendőr egyenruhába öltözve, magukat valóttanul rendőrnek kiadva, hivatalos eljárást színlelve idegen vagyontárgyak eltulajdonításának akadálymentes végrehajtása érdekében a sértettet megbilincselik, s ezáltal védekezésre képtelen állapotba helyezik (BH 2014.70., BH 2017.253.).

[28] A másodfokú bíróság kifejtette másrészt, hogy a sértettek megbilincselve történt hátrahagyásával a 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntette is megvalósult.

[29] A jelen esetben az elkövetők „a személyi szabadság sérelmét a rablás befejezése után is fenntartották”. E bűncselekmény - hivatkozva az EBH 2012.B.6. és BH 2013.58. számú döntésekre - nemcsak a fogságba vetéssel és fogságban tartással, de a fogságban hagyással is megvalósítható, következésképpen a rablásokkal valóságos anyagi halmazatban állnak (másodfokú ítélet 12. oldal 2. bekezdés).

[30] A tényállás 8. pontját érintően

Az elsőfokú bíróság - eltérően attól, hogy a tényállásban és annak indoklásában (elsőfokú ítélet 41. oldal 7. bekezdés) csekély mennyiséget meghaladó mennyiséget állapított meg - csekély mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer birtoklás vétségének minősítette a bűncselekményt a THC tartalom alapján (elsőfokú ítélet 45. oldal 6. bekezdés).

- [31] Bár erre az elsőfokú bíróság nem hivatkozott, az elkövetés idején hatályban volt 1979. évi 5. számú törvényerejű rendelet (Btké.) 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján a „tart” elkövetési magatartások szempontjából a kábítószer csekély mennyiségű, ha tetrahydro-kannabinol (THC) esetén a tiszta hatóanyag-tartalom az 1 gramm mennyiséget nem haladja meg, és a (3) bekezdés alapján az (1)-(2) bekezdés szerinti kábítószer jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának hússzoros mértékét meghaladja.
- [32] A másodfokú bíróság az ítéletének 11. oldalán a 3. bekezdésben fejtette ki ezzel kapcsolatos érveit. Aszerint a XV. rendű vádlott valóban marihuánát, azaz kábítószerrel tartott. Az elkövetést követően, 2012. január 1. napjától azonban már nemcsak a marihuána tiszta hatóanyag tartalmát, hanem azzal együttesen a savformában jelen lévő hatóanyag tartalmát is figyelembe kell venni [nem hivatkozott Btké. 23. § (1) bekezdés b) pont].
- [33] A másodfokú bíróság által felhívott Btk. 461. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a 176-180. § alkalmazásában a kábítószer csekély mennyiségű, ha tetrahydro-kannabinol (THC) esetén a tiszta és savformában együttesen jelen levő THC-tartalom (totál-THC) a 6 gramm mennyiséget nem haladja meg. A tartott marihuána totál-THC tartalma bizonyosan meghaladta a 8,37 gramm mennyiséget, és nem érte el az annak hússzorosát képező jelentős mértéket.
- [34] A Btk. 461. § (3) bekezdés a) pontja alapján ugyanis a 176-180. § alkalmazásában az (1)-(2) bekezdés szerinti kábítószer jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának hússzoros mértékét meghaladja.
- [35] Az elsőfokú bíróság (1. rendbeli) közokirat-hamisítás büntettségében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont] mondta ki a XV. rendű vádlott bűnösségét a tényállás 3. pontja kapcsán (elsőfokú ítélet 45. oldal 6. bekezdés). Nem jelölte meg, de bizonyosan a hamis házkatatási határozat használata alapján.
- [36] A másodfokú bíróság ezt törvényesnek találta, s egyúttal a minősítést pontosította: a Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulatára, azaz hamis közokirat felhasználására (másodfokú ítélet 11. oldal 2. bekezdés).
- [37] A XV. rendű vádlott által az I.1. pontbeli korábban jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztésből kitöltött idő beszámításáról az elsőfokú bíróság - közelebbi indokolás nélkül - a Btk. 92. § (1)-(2) bekezdéseinek értelemszerű alkalmazásával rendelkezett (elsőfokú ítélet 46. oldal 6. bekezdés).
- [38] A másodfokú bíróság e rendelkezés mellőzését azzal indokolta, hogy „a beszámítást megalapozó előzetes fogvatartás az őrizetben és az

előzetes letartóztatásban töltött időt foglalja magában, s a törvényi rendelkezés »méltányosságból« történő tágítására nincs lehetőség" (másodfokú ítélet 13. oldal 6. bekezdés).

- [39] Az elsőfokú bíróság 130.000 forint erejéig rendelkezett a vagyonelkobzásról [Btk. 74. § (1) bekezdés a) pont] (elsőfokú ítélet 46. oldal 7. bekezdés) arra tekintettel, hogy a tényállás 1. pontja (70.000 forint) és 7. pontja (35.000 forint) kapcsán megállapította a XV. rendű vádlott részesedését a sértettektől elvett értékekből.
- [40] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság számítási hibát vétett (másodfokú ítélet 13. oldal 7. bekezdés). Megindokolta egyúttal, azért rendelt el vagyonelkobzást 730.000 forint erejéig, mert a tényállás 2. pontját (25.000 forint) és 4. pontját (600.000 forint) kiegészítette a XV. rendű vádlott további részesedésével (másodfokú ítélet 14. oldal 1. bekezdés).
- [41] A bünyügyi költséget érintően az elsőfokú bíróság a XV. rendű vádlott megfizetésre kötelezését a büntetőjogi felelősség megállapítására alapozta [Be. 338. § (1) bekezdés]. Csak a büntetőeljárás megszüntetése körében felmerült bünyügyi költségről rendelkezett akként, hogy azt az állam viseli [Be. 339. § (1) bekezdés] (elsőfokú ítélet 47. oldal 2. bekezdés).
A másodfokú bíróság ezt a rendelkezést külön indokolás nélkül helybenhagyta.

II.

1.

- [42] A másodfokú bíróság ítélete ellen a XV. rendű vádlott és a védő jelentett be fellebbezést egyaránt enyhítés érdekében és indokolás nélkül.

2.

- [43] A Legfőbb Ügyészség a BF.1747/2017/3-I. számú átiratában a védelmi másodfellebbezéseket a törvényben kizártnak találta.
- [44] A Legfőbb Ügyészség kifejtette, hogy a 4 rendbeli rablás büntette és a 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntette egymással alakítható halmazatot képez. Az elkövetők ugyanis a sértetteket személyi szabadságuktól azzal fosztották meg, hogy őket megbilincseltek. Kizárólag ezért minősítette az (elsőfokú) bíróság az elkövetők cselekményét rablásként.
- [45] „A sértettek megbilincselésükkel személyi szabadságuktól megfosztásra kerültek, így e cselekmény befejezetté vált. Személyi szabadságuktól megfosztott állapotuk az elkövetők minden további cselekvése nélkül – ahhoz ugyanis a vádlottnak, illetőleg társainak már semmit sem kellett tenniük – fennmaradt mindaddig, míg kiszabadításukra, illetőleg kiszabadulásukra sor nem került. Tekintettel arra is, hogy a személyi szabadság megsértésének törvényi tényállása a személyi szabadságtól megfosztást és nem annak fenntartását rendeli büntetni, a vádlottak azzal, hogy távozásukat megelőzően a sértettek megbilincselését nem oldották

föl, további büntetendő cselekményt már nem követhettek el."

- [46] A Legfőbb Ügyészség akként összegezte az álláspontját, hogy „a rablás büntette ugyanazzal a vádlotti cselekvőséggel valósult meg, ezért halmazatuk csak alaki lehet. (Anyagi halmazatról akkor lehetne szó, ha az elkövetők a bilincselésen kívül más, cselekményüket rablássá <emelő>cselekvőséget - pl. erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetést - is megvalósítottak volna, a jelen esetben azonban ilyen nem történt.)"
- [47] Alaki halmazat esetén a Be. 386. § (1) bekezdés b) pontja szerinti másodfellebbezési ok - mert a másik két ok szóba sem jöhet - nem nyílik meg. Ekkor ugyanis a vonatkozó cselekvőségről már az elsőfokú bíróság is rendelkezett, azt hiányosan minősítette, ami azonban másodfellebbezési okot nem eredményez, ezért a másodfellebbezés kizárt.
- [48] A másodfokú bíróság a Be. 386. § (1) bekezdés b) pontjának téves értelmezésével biztosított jogorvoslati jogosultságot a XV. rendű vádlottnak és a védőnek.
- [49] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség a másodfellebbezések tanácsülésen történő elutasítását indítványozta.
3.
- [50] A Kúria a védőt felhívta fellebbezése elmaradt írásbeli indokolásának az előterjesztésére [Be. 367/A. § (4) bekezdés].
- [51] A védő a Kúriához 2018. március 29-én érkezett beadványában - a XV. rendű vádlott hozzájárulásával - visszavonta a fellebbezését, és kilátásba helyezte észrevételeinek [Be. 389. § (1) bekezdés] írásbeli előterjesztését (6. sorszám alatti védelmi beadványok).
4.
- [52] A XV. rendű vádlott - védőjével együtt bejelentett (eredeti) - fellebbezése a büntetés enyhítésére irányult.
A Kúriához 2018. március 29-én érkezett külön beadványában a vádlott sérelmezte még az I.1. pont alatti (korábban jogerős) ítélettel kiszabott szabadságvesztésből kitöltött idő be nem számítását a szabadságvesztés tartamába.
5.
- [53] A védőnek a Kúriához 2018. április 11-én érkezett írásbeli észrevétele szerint a Legfőbb Ügyészség álláspontjától eltérően helye van a harmadfokú eljárásnak, mert az elsőfokú bíróság nem bírálta el a sértettek megbilincselte állapotban történt hátrahagyásában álló cselekményt. Egyebekben a bűncselekmények elsőfokú bíróság általi minősítését és a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.
6.
- [54] A Kúria az ügyben a Be. 391. § (2) bekezdés 2. fordulata alapján nyilvános ülést tartott.
6.1.
- [55] A védő az írásbeli észrevételében foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.
6.2.

- [56] A legfőbb ügyész képviselője felszólalásában ugyancsak fenntartotta a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakat. Érvelését a következőkkel egészítette ki:
- [57] A megbilincselés az érintett személy személyi szabadságtól való megfosztását jelenti. A személyi szabadságtól megfosztás egy időpillanatban történik és ezzel a bűncselekmény befejezetté válik. A személyi szabadságtól megfosztás fenntartása már nem büntetendő. Az 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 175. § (1) bekezdése és a hatályos Btk. 194. § (1) bekezdése szó szerint azonosan határozza meg a személyi szabadság megsértésének törvényi tényállását. E bűncselekményt az követi el, aki mást személyi szabadságától megfoszt.
- [58] A korábbi Btk. a 175. § (2) bekezdésében ettől elkülönülten, önálló alapesetként rendelte büntetni annak a magatartását, aki emberkereskedelemmel összefüggésben megszerzett és a személyi szabadságától megfosztott sértett személyi szabadságának megfosztását fenntartja, és a sértettet munkavégzésre kényszeríti. A hatályos Btk. 194. §-a ezt a cselekményt már nem rendeli büntetni. Ebből pedig arra vonható következtetés, hogy a törvényesen alkalmazott hatályos Btk. immár nem pönalizálja a személyi szabadságtól történt megfosztás fenntartását.
- [59] A rablás és a személyi szabadságtól megfosztás tehát nem anyagi, hanem alaki halmazatban áll egymással, ezért továbbra is a fellebbezések elutasítását indítványozta.
- [60] A Kúria ezzel ellentétes álláspontja esetére utalt arra, hogy az I.1. pontbeli korábbi jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztésben töltött idő beszámításáról 2018. január 1. napjától már kifejezett rendelkezés van a Btk. 92/B. § (1) pontjában. Ezt meghaladó érdemi indítványt nem terjesztett elő. 6.3.
- [61] A XV. rendű vádlott megismételte, hogy az I.1. pontban részletezett korábbi jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztésben töltött idő beszámítását és a kiszabott büntetés enyhítését kéri. Ezt meghaladóan érthetetlennek tartotta, hogy egyes cselekményei miért minősülhetnek rablásként, miután sem ő sem társai nem bántalmaztak senkit sem. A zsarolások csaláskénti, a rablások zsaroláskénti minősítését indítványozta.

III.

- [62] A Kúria a XV. rendű vádlott másodfellebbezését - az alábbiak szerint - részben alaposnak találta, a Legfőbb Ügyészség indítványát nem találta alaposnak. 1.
- [63] A Be. 386. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével
- a) olyan vádlott bűnösségét állapította meg, illetőleg olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az elsőfokú

bíróság felmentett, vagy vele szemben az eljárást megszüntette,
b) olyan cselekmény miatt állapította meg a vádlott bűnösségét,
amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett,
c) az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a
büntetőeljárást megszüntette.

- [64] A törvényhozó a 2006. évi LI. törvénnyel vezette be a harmadfokú eljárást.
A harmadfokú eljárás lehetőségét arra az esetre biztosította, amikor az elsőfokú és a másodfokú bíróság a büntetőjogi felelősség, a bűnösség kérdésében egymástól eltérő álláspontra jutott. Ekkor a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságétól eltérő álláspontja azzal a következménnyel jár, hogy a két bíróságnak a vádlott bűnösségére nézve eltérő megítélése folytán megnehezült a „bűnösből nem bűnös” esetében a vád, a „nem bűnösből bűnös” esetében pedig a védelem helyzete, és ténylegesen egyfokúvá vált az elbírálás, mert elesett a további rendes jogorvoslat lehetősége.
- [65] A Be. 386. § (1) bekezdésének a jelen ügyben alkalmazásra kerülő b) pontját ugyan utóbb iktatta be a 2009. évi LXXXIII. törvény 41. §-a, ám ez sem változtatott a vázolt, eredendően irányadó jogalkotói megfontolásokon.
- [66] A harmadfokú eljárás lefolytatására tehát kizárólag akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú és a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségét eltérően ítélte meg.
- [67] Az elsőfokú bíróság a XV. rendű vádlottnak a tényállás 1., 5. és 7. pontjában részletezett cselekményét (kizárólag) 4 rendbeli rablás büntettének értékelte. A sértettek személyi szabadságtól megfosztását a rablás eszközcselekményének tekintette.
- [68] Azt a másodfokú bíróság sem állította, hogy a sértettek megbilincselését az elsőfokú bíróság nem értékelte. Ugyanakkor attól eltérő jogi álláspontra helyezkedett akkor, amikor a XV. rendű vádlott bűnösségét a 4 rendbeli személyi szabadság megsértése büntetében is megállapította. A Kúria álláspontja szerint ezzel a bűnösség köre bővült.
- [69] A másodfokú bíróság olyan cselekmény - a sértettek megbilincselve történt hátrahagyása - miatt állapította meg a XV. rendű vádlott bűnösségét, amelyről az elsőfokú bíróság nem rendelkezett. Ennélfogva megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége. A másodfokú ítélet ellen az arra jogosult XV. rendű vádlott és a védő élt a másodfellebbezés lehetőségével. A védő utóbb ugyan visszavonta a fellebbezését, ami viszont nem érintette a XV. rendű vádlott által benyújtott fellebbezés joghatályosságát.
2.
- [70] A Kúria mint harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást felülbírált abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e [Be. 387. § (1) bekezdés].
- [71] A Kúria megállapította, hogy az eljárási szabályok megtartásával

folyt mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárás, hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási szabálysértés nem történt.

- [72] A felülbírálat kiterjedt a másodfokú ítélet minden rendelkezésére [Be. 387. § (2) bekezdés főszabálya].
- [73] A Kúria a határozatát arra a tényállásra alapította, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, miután az általa korrigált tényállás megalapozott [Be. 388. § (1) bekezdés], és azt a felek nem is támadták.
3.
- [74] A bűnösség felek által nem vitatott megállapítása és a XV. rendű vádlott által egyes cselekményeket érintően támadott minősítés tárgyában a másodfokú bíróság jórészt helyes álláspontra helyezkedett.
- [75] A tényállás 1., 5. és 7. pontjában rögzített, 4 rendbeli társtettesként (csoportosan és bűnszövetségben) elkövetett rablás büntettének és 4 rendbeli személyi szabadság megsértése büntettének minősített bűncselekményeket érintően a Kúria a bűnösség megállapítását törvényesnek, míg a minősítést részben helyesbítendőnek találta.
3.1.
- [76] A Btk. 365. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből védekezésre képtelen állapotba helyezi, rablás büntette miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást c) csoportosan és d) bűnszövetségben követik el [Btk. 365. § (3) bekezdés].
3.1.1.
- [77] A tényállás 1., 5. és 7. pontjában részletezett cselekmények végrehajtása során a XV. rendű vádlott és társai a számukra idegen dolgokat, jogtalan eltulajdonítás végett úgy vették el a sértettektől, hogy - mielőtt még a birtokuktól megfosztásuk végbement volna - őket a megbilincselésükkel védekezésre képtelen állapotba helyezték.
- [78] Az ítélkezési gyakorlat - miként azt a másodfokú bíróság helyesen rögzítette - valóban egységes abban, hogy rablás valósul meg, ha a vádlottak rendőr egyenruhába öltözve, magukat valóttanul rendőrnek kiadva, hivatalos eljárást színlelve, idegen vagyontárgyak eltulajdonításának akadálymentes végrehajtása érdekében a sértettet megbilincselik, s ezáltal védekezésre képtelen állapotba helyezik (BH 2014.70., BH 2017.253. indokolás [1], [7]-[9] és [11]).
- [79] A sértettek vagyontárgyainak színlelt rendőri házkutatás keretében történő elvétele önmagában zsarolás megállapítására szolgáltatathat alapot. Azzal azonban, hogy a XV. rendű vádlott és társai a vagyontárgyak eltulajdonításának akadálymentes végrehajtása érdekében a sértetteket megbilincseltek, már rablásként minősülő magatartást tanúsítottak.
3.1.2.
- [80] A Kúria nem értett teljes körűen egyet az elsőfokú és a másodfokú

bíróság álláspontjával a rablások rendbeliségének meghatározása körében.

- [81] Az elsőfokú bíróság „a sértettek számához igazodóan” (elsőfokú ítélet 45. oldal 4. bekezdés) minősítette a cselekményeket 4 rendbeli rablásnak. Feltételezhetően a vagyonukban sértett személyek számához igazodóan határozta meg a sértettek számát.
- [82] A másodfokú bíróság szerint „a birtokviszonyaiban sérelmet szenvedett személyek számához igazodik (a rablás rendbelisége), akik egyben ugyanennyi rendben voltak az elvett ingóságok tulajdonosai is” (másodfokú ítélet 10. oldal 1. bekezdés). Ezért törvényesen minősítette azokat az elsőfokú bíróság 4 rendbeli bűncselekménynek.
- [83] A Kúria ettől eltérően abból indult ki, amit az ítélkezési gyakorlatot az anyagi jog terén összegző Magyar Büntetőjog, Kommentár a gyakorlat számára (HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó, Budapest) a rabláshoz fűzött magyarázatában is tartalmaz. A szerint: „A rablási egységgel, illetve halmazattal kapcsolatos problémák megoldása kapcsán általános rendező elvként fogadható el, hogy a rablás annyi rendbeli, ahányszor a törvényi tényállás (egyrészt az erőszak, fenyegetés, öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezés, másrészt a dologelvétel) teljes egészében megvalósul, vagyis a személyt érintő kényszerhez külön vagyoni érdeksérelem is társul. Ehhez képest egy és nem többrendbeli a rablás, ha az elkövető egyszeri (egy sértettet érintő) dologelvétel érdekében több személlyel szemben alkalmaz erőszakot vagy fenyegetést (pl. a pénzszállító járműben lévő pénzt az elkövető több biztonsági őrt megfenyegetve tulajdonítja el).”
- [84] A XV. rendű vádlott és társai által elvett ingóságok kétségtelenül a megjelölt személyek birtokában álltak. A rablás rendbelisége az egyedüli birtokosok esetében egyértelmű (tényállás 1. pont: **sértett 1**, tényállás 5. pont: **sértett 4**).
- [85] A tényállás 7. pontjában részletezett támadással érintett két személyt (**sértett 6** és **sértett 7**) azonban az eljáró bíróságok úgy tekintették külön-külön sértettnek, hogy a tőlük a XV. rendű vádlott és társai által elvett ingóságok az irányadó tényállás szerint nincsenek egyikükhöz sem rendelve. A tényállás szerint a tárgyak eltulajdonítására e személyek közös birtokából (és tulajdonából) került sor. A közös birtok esetében viszont a rablás nem lesz több rendbeli attól, hogy az egyébként egy rendbeli bűncselekménynek minősülő lopás (mint célcselekmény) eszközcselekményét – jelen esetben a passzív alanyok megbilincseléssel történő védekezésre képtelen állapotba helyezést – a több közös birtokos mindegyikével szemben alkalmazzák, azaz a bűncselekménynek egyidejűleg több ún. passzív alanya is van. Ekkor ugyanis a több közös birtokosnak nincs elkülönült vagyoni érdekséreleme, s ennél fogva a rendbeliség meghatározása körében az már nem releváns, hogy a személy elleni támadás a közös birtokosok mindegyikét érintette. A rablás törvényi tényállása a maga egészében csupán egyszer valósult meg.

- [86] A Kúria korábban a saját gyakorlatában a Bfv.II.1424/2015/9. számú végzésében is kifejtette, hogy a közös birtok folytán - miként pl. közös vagyon esetében - a két sértettel szemben alkalmazott fenyegetés ellenére nem jön létre bűnhalmazat, mert a rablás törvényi tényállása teljes egészében - mivel a két személyt érintő kényszerhez elkülönült vagyoni érdeksérelem nem társul - kétszeresen nem valósul meg.
- [87] A Kúria ezért a másodfokú bíróság ítéletét - a Be. 372. § (1) bekezdése alapján - megváltoztatta. A XV. rendű vádlott a törvényben előírt [Be. 258. § (2) bekezdés d) pont) helyes megnevezés szerint] 4 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntettének [Btk. 365. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat, (3) bekezdés c) és d) pont] minősített cselekményét 3 rendbelinek minősítette.
- 3.2.
- [88] A tényállás 1., 5. és 7. pontjait érintően vizsgálta a Kúria, hogy a XV. rendű vádlott (a társaival együtt) kizárólag rablást, avagy azzal bűnhalmazatban a személyi szabadság megsértésének büntettét is elkövette-e.
- 3.2.1.
- [89] A Btk. 194. § (1) bekezdése szerint, aki mást személyi szabadságától megfoszt, személyi szabadság megsértésének büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyi szabadság megsértését hivatalos eljárás színlelésével követik el [Btk. 194. § (2) bekezdés h) pont].
- [90] Bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el [Btk. 6. § (1) bekezdés].
- [91] Kétségtelen, hogy az ún. passzív alany - aki egyúttal a bűncselekmény sértettje - személyi szabadságától megfosztásával a vizsgált bűncselekmény valamennyi tényállási eleme megvalósul és ezáltal befejezetté válik. A befejezettség azonban nem jelenti azt, hogy a bűncselekmény egyúttal bevégezett. A jogi tárgy elleni támadás ugyanis mindaddig tart, amíg a passzív alany személyi szabadságától megfosztása fennáll, tehát ameddig a személyi szabadságát vissza nem nyeri.
- [92] Azt helyesen állapította meg tehát a Legfőbb Ügyészség, hogy a passzív alanyok megbilincselésével e bűncselekmény befejeződött. Azt azonban tévesen értékelte, hogy a rablás elkövetési magatartásaként megvalósult személyi szabadságtól megfosztás további fenntartása nem nyerhet önálló büntetőjogi értékelést.
- 3.2.2.
- [93] A személyi szabadság megsértésének törvényi tényállása ún. nyitott törvényi tényállás, mert nem határozza meg a személyi szabadságtól megfosztás konkrét elkövetési magatartását.
- [94] A személyi szabadság a természetes személy (az ember) fizikai értelemben vett cselekvési szabadsága. A megbilincselésben, ezen belül az asztalhoz (tényállás 1. pont) és a gázkonvektor csövéhez

(tényállás 5. pont) kötésben hagyás a megbilincselte személyt teljes mértékben, míg a kezek megkötésével (tényállás 7. pont) releváns mértékben megfosztja a személyi szabadságától. A fizikai értelemben vett cselekvési szabadság ugyanis nem szűkíthető le a mozgás, a helyváltoztatás, a tartózkodási hely megválasztásának szabadságára (lásd: Btk. törvényjavaslatának indokolása). A megbilincselés ahhoz vezet, hogy a passzív alany - emberi méltóságában is sértve - fizikailag kiszolgáltatott, alávetettségi helyzetbe kerül, és így módon nem képes az őt enélkül megillető fizikai cselekvési szabadságának egészében történő gyakorlására. Az, hogy mit eredményez a megbilincselés, különösebb indokolást nem igényel, ám elvontan megfogalmazható, hogy a passzív alanyt már alapvető életszükségleteinek (pl. evés, ivás, tisztálkodás) biztosításában vagy a számára nem kívánt valamely külső ráhatás (pl. bántalmazás) elhárításában is releváns mértékben akadályozza.

- [95] Amennyiben a jelen ügyben elbírált cselekmények kapcsán a megbilincselés kizárólag a sértettek birtokának felszámolását elősegítő védekezésre képtelen állapotba helyezést szolgáltatta volna, akkor az - feltéve, hogy az elkövetők távozásuk előtt a megbilincselést megszüntetik - külön anyagi jogi értékeléshez nem vezethetett volna.
- [96] Az ítélezési gyakorlat azonban nem csak abban egységes, hogy a rablás és a személyi szabadság megsértésének alaki halmazata látszólagos, hanem abban is - amit ugyancsak helyesen rögzített a másodfokú bíróság -, hogy e két bűncselekmény egymással valóságos anyagi halmazatot képezhet.
- [97] A Legfelsőbb Bíróság az EBH 2012.B.6. számú elvi határozatában már kimondta, hogy amennyiben a rablás befejezését követően az elkövetők úgy távoznak, hogy a sértettet összekötözött lábbal, mozgásképtelenül hagyják a helyszínen, a rablás és a személyi szabadság megsértésének büntette valóságos anyagi halmazatot képez. Ennek megfelelően döntött korábban is és később is a Legfelsőbb Bíróság, illetőleg a Kúria (BH 1994.65., BH 2005.128., BH 2009.190., BH 2013.58.I., BH 2016.237.).
- [98] Az utalt döntések jól példázzák az ítélezési gyakorlat egységességét. Ennek lényege az, hogy a sértett személyi szabadságtól való megfosztása a rablás eszközcselekménye is lehet, ám ha ehhez a sértett személyi szabadságától megfosztott állapotban hagyása társul, akkor az további önálló anyagi jogi értékelést igényel.
- [99] Az elsőfokú bíróság tehát tévesen értékelte azt a tényt, hogy a XV. rendű vádlott és társai a sértetteket a személyi szabadságuktól megfosztott állapotban hagyták hátra.
- [100] Az egyes sértettek megbilincselte állapotban történt hátrahagyásának tényét a vádirat és az elsőfokú ítélet tényállása is tartalmazta. Konkrétan rögzítették a megbilincselés és a - bilincselés megszüntetése nélküli - távozás tényét. Ehhez képest a másodfokú bíróság csupán kifejezett megfogalmazással rögzítette a sértettek megbilincselte állapotban történt hagyását és ehhez kapcsolódóan a

sértettek bilincsből kiszabadulásának körülményeit is.

- [101] Ezeket a magatartásokat a másodfokú bíróság helytállóan értékelte további bűncselekményekként, és pedig személyi szabadság megsértéseként. A megbilincseléssel érintett passzív alanyok számára igazodóan helyesen állapította meg a XV. rendű vádlott bűnösségét további 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntetében is.
- [102] Mindezek folytán a Kúria nem értett egyet a Legfőbb Ügyészségnek az ismertetett és a másodfokú bíróság által is jórészt hivatkozott ítélezési gyakorlatot figyelmen kívül hagyó, azzal nem is foglalkozó ezzel ellentétes álláspontjával.
- 3.2.3.
- [103] A Kúria itt utal vissza arra, hogy a Legfőbb Ügyészség álláspontjának az elvetése vezetett annak a megállapításához, hogy a másodfokon eljáró ítélőtábla döntése megnyitotta a másodfellebbezés benyújtásának a lehetőségét.
- [104] E körben utal arra is, hogy a Kúria másik tanácsa korábban már hasonlóképpen döntött, amikor a Bhar.I.1320/2015/47. számú végzésével elvetette a Legfőbb Ügyészség indítványát, amely szerint ugyanilyen értékelést megalapozó tényállás mellett nem nyílt meg a másodfellebbezés, valamint a harmadfokú felülbírálat lehetősége.
- 3.2.4.
- [105] A Legfőbb Ügyészség képviselője a nyilvános ülésen azzal is érvelt, hogy az 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 175. § (2) bekezdése kizárólag az emberkereskedelemmel összefüggésben megszerzett és a személyi szabadságától megfosztott sértett személyi szabadságtól megfosztásának a fenntartását rendelte büntetni. Mivel azonban a hatályos Btk. ilyen rendelkezést már nem tartalmaz, ebből is következik, hogy a személyi szabadságtól megfosztás fenntartása önálló büntetőjogi értékelést nem nyerhet.
- [106] A Kúria ezzel az érveléssel sem értett egyet.
- [107] A korábbi Btk. 175. § (2) bekezdése valóban a személyi szabadság megsértésének második, önálló alapesetként rendelte büntetni annak a magatartását, aki emberkereskedelemmel összefüggésben megszerzett és a személyi szabadságától megfosztott sértett személyi szabadságának megfosztását fenntartja, és a sértettet munkavégzésre kényszeríti. Az is tény, hogy a hatályos Btk. 194. §-a ezt a cselekményt a személyi szabadság megsértése körében már nem rendeli büntetni. Mindez azonban – a fentebb már részletesen kifejtettek szerint – nem jelenti azt, hogy a korábbi Btk. 175. § (1) bekezdése – és ehhez kapcsolódóan a ma hatályos Btk. 194. § (1) bekezdése körében a személyi szabadságától megfosztott személyi szabadságának további fenntartása ne nyerhetne önálló büntetőjogi értékelést.
- [108] Az sem helyes megállapítás, hogy a korábbi Btk. 175. § (2) bekezdésében pönalizált magatartás az elbíráláskor hatályos Btk. szerint már nem büntetendő cselekmény.
- [109] A vizsgált cselekmény valójában az emberkereskedelem tényállásába illeszkedik. A jogalkotó korábban tévesen helyezte el a személyi

szabadság megsértése körében, ám ezt a hibát korrigálta. Ma ugyanezt a magatartást az emberkereskedelem tényállásában, a Btk. 192. § (3) bekezdés a) pontjában, rendszertanilag is megfelelő helyen rendeli büntetni.
3.2.5.

- [110] A másodfokú bíróság nem állapította meg, hogy a XV. rendű vádlott a 4 rendbeli személyi szabadság megsértésének büntettét milyen elkövetői alakzatban követte el. A rendelkező rész - elkövetői alakzatra nem utaló - megfogalmazásából azonban egyértelműen az következik, hogy tetteskénti elkövetési alakzatot [Btk. 13. § (1) bekezdés] állapított meg.
- [111] A Btk. 13. § (3) bekezdése értelmében társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.
- [112] A jelen ügyben éppen ez valósult meg. Az adott bűncselekmény szándékos jellegű. Törvényi tényállását a XV. rendű vádlott a társaival közösen, egymás tevékenységéről tudva valósította meg. Az az elkövetői alakzat szempontjából irreleváns, hogy magát a megbilincselést részben a XV. rendű vádlott, részben a társai végezték el. Annak van jelentősége, hogy a sértettek megbilincselte állapotban történt hátrahagyásában a sértettek lakását elhagyó valamennyi - a megkötést meg nem szüntető - vádlott részt vett.
- [113] A Kúria ezért a másodfokú bíróság ítéletét - a Be. 372. § (1) bekezdése alapján - megváltoztatta. A XV. rendű vádlott 4 rendbeli bűnszövetségben és hivatalos eljárás színlelésével elkövetett személyi szabadság megsértésének büntettének minősített cselekményét - a törvényben előírt [Be. 258. § (2) bekezdés d) pont] helyes megnevezés szerint - 4 rendbeli társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés h) pont] minősítette.
4.
- [114] A tényállás 2., 3., 4. és 6. pontjában rögzített cselekményeket alapvetően helyesen minősítették az eljáró bíróságok 6 rendbeli társtettesként (bűnszövetségben és hivatalos minőség színlelésével) elkövetett zsarolás büntettének.
4.1.
- [115] A Btk. 367. § (1) bekezdése szerint, aki jogtalan haszonszerzés végett mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, zsarolás büntette miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a zsarolást a) bűnszövetségben és d) hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével követik el [Btk. 367. § (2) bekezdés].
- [116] A megállapított tényállás alapján nem kétséges, hogy a XV. rendű vádlottat és társait jogtalan haszonszerzési célzat vezette. Céljuk idegen javak, dolgok eltulajdonítása volt.
- [117] A Kúria egyetértett annak a megállapításával, hogy a színlelt rendőri házkutatás és lefoglalás az ezáltal megfenyegetett és ennek alávetett sértettekben önmagában komoly félelmet keltő súlyos

hátrány kilátásba helyezését [Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pont] jelentette. A sértettek ezáltal kényszerültek a házkutatás és ennek keretében a vagyoni javaik elvételének tűrésére.

[118] Az a törvényi tényállási elem is megvalósult, hogy a XV. rendű vádlott és társai a sértetteknek vagyoni hátrányt [Btk. 459. § (1) bekezdés 17. pont] okoztak, mert a sértettek vagyoni javainak elvételével és elvitelével nekik kárt [kár: a vagyonban okozott értékcsökkenés - Btk. 459. § (1) bekezdés 16. pont] okoztak.

[119] A XV. rendű vádlott és társai bünszövetségben [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont] és magukat rendőrnek kiadva, tehát hivatalos minőség színlelésével követték el a zsarolásokat [Btk. 367. § (2) bekezdés a) és d) pont 2. fordulat].
4.2.

[120] Ugyanakkor a Kúria azt állapította meg, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság részben tévesen állapította meg a zsarolások rendbeliségét.

[121] A Kúria utal arra, hogy a rablás rendbelisége körében kifejtett elvek a zsarolás rendbeliségének a meghatározása körében is megfelelően érvényesülnek. A zsarolás is annyi rendbeli, ahányszor a törvényi tényállás (egyrészt az erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszerítés, másrészt a vagyoni hátrány okozása) teljes egészében megvalósul, vagyis a személyt érintő kényszerhez elkülönült vagyoni érdeksérelem is társul.

[122] A XV. rendű vádlott és társai által elvett ingóságok kétségtelenül az egyes tényállásokban megjelölt személyek birtokában álltak. A zsarolás rendbelisége az egyedüli birtokosok (tényállás 2. pont: **sértett 2** és **sértett 3**, tényállás 3. pont: **sértett 3**, tényállás 6. pont: **sértett 5**) esetében helyesen került meghatározásra. A tényállás 4. pontjában azonban a sértettként megnevezett két személy (**magánfél 1** és **magánfél 2**) egyikéhez sem voltak külön-külön rendelve a tőlük a XV. rendű vádlott és társai által elvett ingóságok, amiből - argumentum a contrario - esetükben kizárólag a közös birtoklásukra vonható következtetés. A közös birtok sérelmére elkövetés esetén viszont akkor sem valósul meg több rendbeli zsarolás, ha az elkövetők a kényszerítést - jelen esetben a színlelt házkutatás végzését mint fenyegetéssel kényszerítést - a több közös birtokos mindegyikével szemben alkalmazták. Ekkor ugyanis a zsarolás törvényi tényállása teljes egészében többször nem valósul meg, mert a több közös birtokos közös vagyonának elvétele egymásól elkülönülő többszörös vagyoni érdeksérelemet nem eredményez. Ebben a helyzetben tehát a rendbeliség meghatározása szempontjából közömbös, hogy a kényszerítés a közös birtokosok mindegyikét érintette.

[123] A Kúria ezért a másodfokú bíróság ítéletét - a Be. 372. § (1) bekezdése alapján - megváltoztatta. A XV. rendű vádlott 6 rendbeli társtettesként, bünszövetségben és hivatalos minőség színlelésével elkövetett zsarolás büntettének minősített cselekményét - a törvényben előírt [Be. 258. § (2) bekezdés d) pont] helyes megnevezés szerint - 5 rendbeli társtettesként elkövetett zsarolás büntettének [Btk. 367.

§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont 2. fordulat] minősítette.

5.

[124] A másodfokú bíróság kábítószer birtoklása büntettnének minősítette azt a bűncselekményt, amit az elsőfokú bíróság kábítószerrel visszaélés vétségének minősített.

[125] A másodfokú bíróság - már ismertetett - indokai kifogástalanok, ezért az érvelés megismétlése szükségtelen, arra is figyelemmel, hogy azt a XV. rendű vádlott fellebbezése és a védői észrevételek nem érintették.

6.

[126] Az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság egyaránt szem elől tévesztette, hogy a XV. rendű vádlott nemcsak a tényállás 3. pontjában írt tényállás szerint használt hamis közokiratot (hamis házkutatási határozatot), hanem hamis közokiratot (hamis rendőrigazolványt) használt a tényállás 1-7. pontjában és egy-egy hamis közokiratot (hamis házkutatási határozatot) használt a tényállás 4. és 6. pontjában is.

A másodfokú bíróság emellett azt is tévesen állapította meg, hogy a XV. rendű terhelt a terhére rótt közokirat-hamisítást önálló tettesként követte el.

[127] A Kúria a cselekmények minősítése során abból indult ki, hogy a házkutatási határozat és a rendőrigazolvány egyaránt közokirat [az elkövetés idején hatályos 1952. évi III. törvény (korábbi Pp.) 195. § (1) bekezdés].

[128] A XV. rendű terheltnek a vádlott-társaival együtt végrehajtott magatartását együttesen kell értékelni. Az elkövetői alakzat megállapítása szempontjából közömbös, hogy az adott sértettekre konkretizált hamis házkutatási határozatot melyik vádlott mutatta fel, mert a hamis házkutatási határozat felhasználására a színlelt házkutatást végrehajtó vádlottak részéről mindhárom esetben (tényállás 3., 4. és 6. pont) együttesen, szándékegységben került sor. A szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva közösen, tehát társtettesként [Btk. 13. § (3) bekezdés] valósították meg.

[129] Ezt meghaladóan a XV. rendű terhelt valamennyi zsarolási és rablási cselekmény (tényállás 1-7. pont) kapcsán ugyanazt a ... rendőr százados nevére kiállított hamis rendőrigazolványt használta (mutatta) fel, tehát ezt a közokirat-hamisítást folytatólagosan [Btk. 6. § (2) bekezdés] és önálló tettesként [Btk. 13. § (1) bekezdés] követte el.

[130] A Kúria ezért a másodfokú bíróság ítélet - Be. 372. § (1) bekezdése alapján - megváltoztatta. A közokirat-hamisítás büntetét [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] társtettesként elkövetettné minősítette (tényállás 3. pont: házkutatási határozat). Ezt meghaladóan a XV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki további 2 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] (tényállás 4. és 6. pont) és 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat] (tényállás 1-7. pont) is.

[131] Összegezve: A XV. rendű vádlott 4 rendbeli közokirat-hamisítás büntetét követte el.

7.

- [132] A XV. rendű vádlott fellebbezése - a terhére rótt bűncselekmények minősítésének részbeni megváltoztatása mellett - a büntetés enyhítésére is irányult.
- [133] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések mértékén nem változtatott. A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész fellebbezést nem jelentett be. Ezáltal a harmadfokú eljárásban beállt a súlyosítási tilalom [Be. 354. § (1) bekezdés 1. mondat, (4) bekezdés d) pont 1. fordulat]. A súlyosítási tilalmat feloldó ügyészi fellebbezés hiányában a XV. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetések súlyosítására a harmadfokú eljárásban nem kerülhetett sor.
- [134] A Kúria a büntetéskiszabás törvényben meghatározott elveinek (Btk. 80. §) figyelembe vételével megvizsgálta, milyen büntetés kiszabása indokolt. Arra a meggyőződésre jutott, hogy amennyiben a XV. rendű vádlottal szemben időszerű jogalkalmazás keretében, ésszerű időn belül születik jogerős marasztaló döntés, akkor a terhére megállapított bűncselekmények (elsősorban a rablások és a zsarolások) igen jelentős tárgyi súlyára és a bűncselekmények sokszoros halmazatára is figyelemmel feltétlenül a halmazati büntetési tétel [a Btk. 81. § (3) bekezdésére tekintettel öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés] középértékét (azaz tíz évet) meghaladó tartamú szabadságvesztés lett volna indokolt.
- [135] A másodfokú bíróság által kiszabott 5 év 6 hónap szabadságvesztés és 6 év közügyektől eltiltás eltúlzottan enyhe büntetés, amely nem felel meg a büntetéskiszabás elveinek és a megállapított büntetéskiszabási tényezőknek.
- [136] A büntetések tartamának a meghatározása szempontjából mindemellett kétségtelenül „igen nagy nyomatéka” (elsőfokú ítélet 45. oldal 9. bekezdés, 46. oldal 1. bekezdés, másodfokú ítélet 13. oldal 3. bekezdés) volt az elkövetéstől eltelt hosszabb időmúlásnak és az eljárás bírói hibára visszavezethető megismétlésének, azaz az eljárás elhúzódásának.
- [137] A 2/2017. (II. 10.) AB határozat 1. pontjának megfelelően a Kúria azt állapította meg, hogy az időszerű jogalkalmazás esetén kiszabandó büntetés mintegy fele részére mérséklésével a terheltnak fel nem róható időmúlást a bíróságok messzemenően értékelték. E büntetés további mérséklése semmiképpen nem indokolt.
- [138] A Kúria a másodfokon eljáró ítélőtáblával egyetértett abban is, hogy a kiszabott szabadságvesztés eggyel enyhébb végrehajtási fokozatának meghatározása indokolt volt.
8.
- [139] A XV. rendű vádlott sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság mellőzte az I.1. pontban megjelölt jogerős ítélettel kiszabott 6 év szabadságvesztésből az általa letöltött idő beszámítását.
- [140] A XV. rendű vádlott e szabadságvesztést töltötte 2015. február 14. és 2016. május 26. napjai között.
- [141] A Kúria azt állapította meg, hogy e büntetés beszámítását a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztésbe tévesen mellőzte a másodfokon eljáró Fővárosi Ítélőtábla.

8.1.

- [142] A Btk. 92. § (1) bekezdése alapján az előzetes fogvatartás teljes idejét be kell számítani a kiszabott szabadságvesztésbe, elzárásba, közérdekű munkába és pénzbüntetésbe.
- [143] Az előzetes fogvatartás fogalmát a törvény külön nem határozza meg. Az ítélkezési gyakorlat előzetes fogvatartás alatt elsődlegesen az előzetes letartóztatást és az őrizetet érti. Ez azonban nem jelenti azt, hogy más, a természete alapján előzetes fogvatartást jelentő szabadságelvonást ne lehetne az előzetes fogvatartás fogalma alá vonni.
- [144] A BH 1957.1727. számú döntés szerint a kiszabott börtönbüntetésbe történő beszámítás szempontjából nemcsak a Bp. 97. §-a alapján elrendelt előzetes letartóztatást, hanem az elkövetett cselekményből eredő minden egyéb, például a karhatalom által hivatalos eljárás során alkalmazott szabadságelvonást is figyelembe kell venni. (A BJD 552. szám alatt közzétett szövegezésben: a kiszabott börtönbüntetésbe történő beszámítás szempontjából nemcsak a Bp. 97. §-a (Be. 120. §) alapján elrendelt előzetes letartóztatást, hanem az elkövetett cselekményből eredő minden egyéb, hivatalos eljárás során alkalmazott szabadságelvonást is figyelembe kell venni.)
- [145] A Legfelsőbb Bíróság a BH 1983.429. szám alatt közzétett döntésének indokolásában ugyancsak kimondta, hogy a Btk. 99. § (1) bekezdése szerint a kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartás teljes idejét be kell számítani, s az e rendelkezés alkalmazásában kialakult ítélkezési gyakorlat értelmében a beszámítás szempontjából nemcsak az előzetes letartóztatást, hanem a cselekményből eredő minden egyéb hivatalos eljárás során alkalmazott szabadságelvonást figyelembe kell venni.
- [146] A Kúria emlékeztet rá: az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény 28. §-a előírja, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtásából eredő külföldi fogvatartás teljes időtartamát - beleértve a 23. § (3) bekezdés d) pontja szerinti fogva tartást is - a Btk.-nak az előzetes fogvatartás és a házi őrizet beszámítására vonatkozó szabályai szerint, a külföldi fogvatartás jellegére figyelemmel kell beszámítani a bíróság által kiszabott büntetésbe vagy szabadságelvonással járó intézkedésbe.
- [147] A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény 29. § (3) bekezdése - a Magyarországról történő kiadatás kapcsán - hasonlóképpen rendelkezik: a külföldi fogvatartás teljes időtartamát a Btk.-nak az előzetes fogvatartás és a házi őrizet beszámítására vonatkozó szabályai szerint, a külföldi szabadságvesztés büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés jellegére figyelemmel kell beszámítani a bíróság által kiszabott büntetésbe vagy szabadságelvonással járó intézkedésbe.
- [148] Mindebből az következik, hogy - miként például a perújítási eljárásban - a megismételt eljárásban hozott újabb ítélettel kiszabott szabadságvesztés tartamába előzetes fogvatartás gyanánt

be kell számítani a feloldott jogerejű ítélettel kiszabott szabadságvesztésben töltött időt is.

[149] Az elsőfokú bíróság erről a kérdésről tehát helytállóan döntött, míg a másodfokú bíróság téves álláspontot foglalt el.

[150] A Kúria ezért a másodfokú bíróság ítéletét - a Be. 372. § (1) bekezdése alapján - e körben is megváltoztatta és mellőzte az I.1. pontban megjelölt ítélettel kiszabott szabadságvesztésből kitöltött idő beszámítását mellőző másodfokú rendelkezést. Ennek folyományaként „feléled” az elsőfokú bíróság helyes rendelkezése a beszámításról.

8.2.

[151] Ugyanakkor nem került el a Kúria figyelmét azt sem, hogy a Btk. 2018. január 1. napjával beiktatott 92/B. § (2) bekezdése immár kifejezett rendelkezést tartalmaz arra, hogy amennyiben a perújítás, a felülvizsgálat, a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat, vagy a megismételt eljárás eredményeként hozott ítélet az alapügyben hozott határozatot megváltoztatja, az alapügyben kiszabott és végrehajtott büntetést vagy intézkedést be kell számítani. Emellett érvényesül az a változatlan szabály, hogy a beszámításnál egynapi előzetes fogvatartás egynapi szabadságvesztésnek felel meg [Btk. 92. § (2) bekezdés 1. fordulat].

[152] A Btk.-t módosító 2017. évi CXIV. törvény javaslatának az 51-60. §-ához fűzött indokolása értelmében „[...] fontos kiemelni továbbá, hogy a beszámítás nem csak akkor végezhető el, ha a büntetés vagy az intézkedés teljes tartama végrehajtásra került, hanem abban az esetben is, ha a büntetés vagy intézkedés egy részét hajtották végre. Ilyenkor értelemszerűen a büntetés vagy az intézkedés már végrehajtott részét kell beszámítani.” Ez vonatkozik a jelen ügyre is.

[153] A módosítástól függetlenül a Kúria - mivel az elsőfokú bíróság rendelkezése a 2018. január 1. napja előtti helyzetben is törvényes volt - a beszámítás „mellőzésének mellőzéséről” döntött.

[154] A Btk. 92/B. § (1) bekezdése formálisan anyagi jogi rendelkezés, de természetében eljárásjogi, s ekként a 2018. január 1. napjától folyamatban lévő ügyekben az anyagi jog időbeli hatályától függetlenül is alkalmazandó.

9.

[155] A bűnügyi költségről az elsőfokú bíróság tartalmilag helyesen, ám téves indokolással rendelkezett.

[156] A megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli [Be. 403. § (5) bekezdés] bármiféle megszorítás nélkül, tehát arra tekintet nélkül, hogy miért került sor az eljárás megismétlésére. Az is közömbös, hogy az eljárás megismétlésére a rendes (felülbírálati) avagy rendkívüli jogorvoslati (perújítási, felülvizsgálati) eljárásban hozott határozat rendelkezése alapján került-e sor. Ennek ésszerű magyarázata, hogy az eljárás megismétlése minden esetben bírói hibára vezethető vissza, ami a vádlottnak fel nem róható.

[157] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az I.1. pont alatt megjelölt ítélettel lezárt büntetőeljáráásban felmerült 216.556 forint megfizetésére helytállóan kötelezte a bűnösnek kimondott XV.

rendű vádlottat, és a költségjegyzék 95-101. tételeiként bejegyzett fennmaradó 113.200 forint bűnügyi költség kizárólag a megismételt elsőfokú eljárás kapcsán állt elő. A döntése tehát tartalmilag helytálló. A Be. 403. § (5) bekezdése helyett viszont tévesen hivatkozott az eljárás megszüntetésére, valamint az indokolatlanul felmerült költségre. Ennek megfelelően helyes az is, hogy a másodfokú bíróság e rendelkezést helybenhagyta.

10.

[158] A másodfokú bíróság ítéletének további rendelkezései - melyeket a XV. rendű vádlott fellebbezése nem is érintett - törvényesek, ezért a Kúria egyebekben a másodfokú ítéletet - a Be. 397. §-a alapján - helybenhagyta.

10.1.

[159] Mindezt meghaladóan a Kúria utal arra, hogy a vagyonekbevonás összegének a másodfokú bíróság részéről történt felemelése is törvényes. Azt megfelelően alátámasztotta az elsőfokú bíróság számítási hibája és a másodfokú bíróság tényállás-kiegészítése akként, hogy a XV. rendű vádlott további esetekben is részesült a sértettektől elvett értékekből.

10.2.

[160] Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés tartamába a XV. rendű vádlott által „a jelen ügyben előzetes fogvatartásban töltött időt” számította be. (A XV. rendű vádlott 2016. december 4. napjától van ismételten előzetes letartóztatásban, és a beszámítás értelemszerűen az ítélet 2017. április 13-i kihirdetéséig terjed.) A másodfokú bíróság „az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú bíróság határozatának a kihirdetéséig” terjedő időt számította be. (Ez a 2017. április 14. és 2017. november 3. napjai közötti idő beszámítását jelenti.) A Kúria - a kívánatos - direkt megjelöléssel a 2017. november 4. (másodfokú ítélet kihirdetése) és 2018. április 12. (harmadfokú ítélet kihirdetése) napjai között előzetes letartóztatásban töltött időt számította be [Btk. 99. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés 1. fordulat].

10.3.

[161] A Kúria - a Be. 385. §-a és a Be. 381. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján - megállapította a harmadfokú eljárásban a XV. rendű vádlott kirendelt védőjének részvételével a nyilvános ülésen felmerült bűnügyi költséget, és azt, hogy e költséget - a Be. 403. § (5) bekezdése alapján - az állam viseli.

10.4.

[162] A harmadfokú bíróság ítélete - a Be. 588. § (4) bekezdése alapján - a meghozatala napján jogerőre emelkedik, ellene további fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2018. április 12.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 24.B.1009/2016/36. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.188/2017/13. számú ítélete a Kúria mint harmadfokú bíróság Bhar.II.200/2018/8. számú ítéletében foglalt megváltoztatással 2018. április 12. napján jogerős és végrehajtható.

. Molnár Gábor Miklós s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő